

Bratislavském (24 441 trestných činů) a Košickém (14 627 trestných činů). Nejméně trestných činů bylo zjištěno v kraji Trenčínském (7 774).¹

7. Závěr

Cílem diplomové práce bylo zachytit strukturu a vývoj registrované kriminality v České republice mezi lety 1999 až 2008.

V roce 2008 bylo registrováno 343 799 trestných činů. Z hlediska druhů kriminalit převažovala majetková (219 347 činů), dále kriminalita zbývající (53 524 činů) a kriminalita hospodářská (32 474 činů). Nejfrekventovanějším trestným činem v roce 2008 byla krádež, kterých bylo zjištěno 200 673. Majetková se spolu s hospodářskou kriminalitou podílely více než 90% na škodě způsobené kriminalitou.

V roce 2008 bylo stíháno a vyšetřováno celkem 122 053 osob, tedy méně než v roce předešlém. Z hlediska pachatelů převažovali muži, podíl žen dosáhl 12,5%. Recidivisté se na stíhaných a vyšetřovaných osobách podíleli 43,7%. Z hlediska věku páchají trestnou činností ve více než 50% pachatelé mezi 30-60 lety. Na druhém místě je potom skupina pachatelů ve věku 20-30 let. Z hlediska vzdělání převažují pachatelé vyučení (38,5%) a pachatelé se základním vzděláním (28%). Pachatelé s vysokoškolským vzděláním se podílí 1,8%. Typickým pachatelem je tedy muž ve věku mezi 30-60 lety s výučním listem.

Z hlediska krajů byla nejvyšší kriminalita zaznamenána v hlavním městě Praha, 83 125 trestných činů. Vysoká kriminalita byla zaznamenána i v kraji Středočeském, Moravskoslezském, Ústeckém a Jihomoravském. Naopak nejmenší byla zjištěna v kraji Karlovarském (9 030 trestných činů) a na Vysočině (8 872 trestných činů).

Vývoj kriminality v letech 1999-2008 zaznamenal postupný pokles. K mírnému zvýšení došlo jen v roce 2002 a 2007. Při srovnání počtu trestných činů registrovaných

¹ Ministerstvo vnitra SR

v roce 2000 a v roce 2008, došlo k poklesu v absolutních číslech o 47 670 činů. S klesající kriminalitou ale klesala i její objasněnost. Jestliže v roce 1999 byla objasněnost 45,3%, v roce 2008 byla jen 37,2%. Zvlášť velký pokles zaznamenala objasněnost kriminality v letech 2007 a 2008, jejíž příčinu lze hledat v probíhající reformě policie.

Nejvyšší škoda způsobená kriminalitou byla zaznamenána v roce 2000 a to 63,5 miliardy korun, ačkoliv nejvyšší kriminalita byla zaznamenána již o rok dříve. Z toho tedy vyplývá, že zvýšený počet registrovaných trestných činů ještě automaticky neznamená i větší škodu. Od roku 2000 pak škoda způsobená kriminalitou klesá až na 31,626 miliardy korun v roce 2008.

Počet stíhaných a vyšetřovaných se pohyboval ročně mezi 121 až 130 tisíci osobami. Většinu tvoří osoby mužského pohlaví, jejichž počet postupně klesá. Naopak postupně se zvyšuje podíl žen. V roce 2008 dosahoval téměř 13%. Roste také počet stíhaných a vyšetřovaných recidivistů. V letech 1999 až 2008 stoupl jejich počet v absolutních číslech o 17 225 osob.

Z hlediska krajů je nejvíce trestných činů registrováno v hlavním městě Praha. Jejich počet se ale každoročně snižuje. Zatímco v roce 1999 bylo zaznamenáno 106 974 činů, v roce 2008 to bylo již jen 83 125 činů. Mezi kraje s trvale vysokou kriminalitou patří kraj Středočeský, Ústecký, Jihomoravský a Moravskoslezský. V kraji Moravskoslezském lze dokonce zaznamenat nárůst kriminality. Od roku 2000 do roku 2008 došlo k zvýšení v absolutních číslech o 3 042 činů.

V diplomové práci se zabýváme i strukturou a vývojem kriminality v konkrétním okrese ČR.

V roce 2008 bylo v okrese Havlíčkův Brod zaznamenáno 1571 trestných činů. Z hlediska druhů kriminalit má největší podíl, stejně jako v celé ČR, kriminalita majetková (61%) a hospodářská (9%). Rozdíl je ovšem ve způsobených škodách, když největší podíl na škodách měla kriminalita majetková (téměř 50%), naopak kriminalita hospodářská se podílela jen 26,2%.

V roce 2008 bylo ve sledovaném okrese stíháno a vyšetřováno 634 osob. Stejně jako v celé ČR převažují muži. Počet stíhaných a vyšetřovaných žen dosáhl 62 osob.

Poměrně vysoký je ovšem podíl recidivistů (50,2%), naproti tomu jejich podíl v rámci ČR byl pouze 43,7%.

U vývoje kriminality v brodském okrese můžeme mluvit mezi léty 1999 -2001 o poklesu. Od roku 2001 kriminalita stagnuje, s výjimkou mírného vzestupu v roce 2007. Stejně jako v celé ČR, byla i v sledovaném okrese, nejvyšší kriminalita v roce 1999. Objasněnost kriminality postupně klesá, jestliže v roce 1999 byla 60%, v roce 2008 byla již jen 42,4%. Ovšem i přes klesající tendenci je objasněnost v průměru o 6% vyšší než v rámci ČR.

Majetkové škody způsobené kriminalitou vzrůstají v brodském okrese od roku 2004. Nejvyšší škoda byla zaznamenána v roce 2008 a to 88,083 milionů korun. Oproti roku 1999 stoupla škoda téměř dvojnásobně.

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob se v okrese Havlíčkův Brod pohybuje ročně mezi 600 až 740 osobami. Opět převažují stíhaní muži, podíl žen se pohybuje kolem 11% a jejich podíl od roku 2004 klesá. Naopak každoročně se zvyšuje podíl recidivistů. Jestliže v roce 1999 jich bylo stíháno 229 v roce 2008 už to bylo 318. Došlo tedy k nárůstu v absolutních číslech a to o 89 osob.

Přes veškerou snahu nelze ovšem kriminalitu zachytit komplexně. Jedním z hlavních faktorů je latence, která značně devaluje hypotézy o kriminalitě. Latence je prakticky nezměřitelná a její míru lze tedy pouze odhadovat. Dalším z problémů jsou i statistiky samotné. Velmi záleží na tom, zda se budeme zabývat statistikami policie, ministerstva spravedlnosti nebo vězeňské služby. I přes řadu problémů jsou statistiky kriminality velmi důležité. Slouží hlavně zákonodárcům, jako inspirace pro přijetí nových a potřebných zákonů a také policii jako zdroj informací, na jaký druh kriminality je třeba se více zaměřit a zároveň jako indikátor úspěšnosti jejich práce v boji se zločinem.

Z hlediska dalšího vývoje kriminality bude zajímavé sledovat vliv vstupu České republiky do Schengenského prostoru, který znamená zrušení kontrol na hranicích v rámci Evropské unie. Zajímavé také bude sledovat jaký vliv bude mít na kriminalitu nový trestní zákon, který nabude účinnosti 1.ledna 2010.